

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie ze skargi R. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 października 2001 r., sygn. akt I C (...) wydanego w sprawie z powództwa R. J.

przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A. z siedzibą w W. o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2008 r., zażalenia skarżącego na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału I Cywilnego Sądu Okręgowego w W. z dnia 31 marca 2008 r., sygn. akt I WSC (...),

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Zarządzeniem z dnia 31 marca 2008 r. przewodniczący Wydziału I Cywilnego Sądu Okręgowego w W. zarządził zwrot skargi R. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, tj. wyroku Sądu Okręgowego w W. zapadłego w sprawie I C (...).

W uzasadnieniu podniósł że z unormowania zawartego w art. 87¹ § 1 k.p.c. wynika obligatoryjne zastępstwo stron nie tylko w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, ale także przy czynnościach procesowych przed sądem drugiej instancji związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym. Skarga zatem powinna być

sporządzona i wniesiona przez adwokata bądź radcę prawnego. Skarga samej strony jest niedopuszczalna i dlatego powinna być zwrócona.

W zażaleniu sporządzonym osobiście skarżący wniósł o nadanie sprawie dalszego biegu i uwzględnienie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ograniczenie zdolności postulacyjnej stron w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w odniesieniu do czynności procesowych, które wymagają uprzednio podjęcia działań przed sądem okręgowym, bądź apelacyjnym wynika wprost z treści art. 87¹ k.p.c., a więc jest objawem woli ustawodawcy. Unormowanie to pomyślane jest w interesie stron, gdyż na tym etapie postępowania rozstrzygane są zazwyczaj skomplikowane zagadnienia prawne. Jeśli więc zauważyć, że każdy może, w razie trudnej sytuacji materialnej uzyskać pomoc prawną udzielaną z urzędu to nie można zgodzić się ze skarżącym, że rozwiązanie to narusza zasadę równości, prawa człowieka, czy ogranicza dostęp obywateli do urzędów.

Zarówno skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jak i zażalenie na jej zwrot może wnieść tylko profesjonalny pełnomocnik (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2005 r., I CZ 120/05, niepublikowane). W postępowaniu wszczętym w wyniku wniesienia do Sądu Najwyższego zażalenia od orzeczenia sądu drugiej instancji obowiązuje więc przymusowe zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 r., II UZ 101/00 PP i PS 2001, nr 5, poz. 72).

Jeżeli skarżący nie ma zaufania do adwokatów mógł wnosić o ustanowienie pełnomocnikiem z urzędu radcy prawnego.

Z treści uzasadnienia zaskarżonego zarządzenia wynika, że skarżący został pouczony o tym, iż w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje obligatoryjne zastępstwo stron przez adwokatów bądź radców prawnych. Poza tym z samego zażalenia wynika, że skarżący wiedział o przymusie adwokacko-radcowskim, lecz zażalenie wniósł osobiście, gdyż uznaje to unormowanie jako sprzeczne z Konstytucją, co jest stanowiskiem nietrafnym.

Na marginesie można zauważyć, że skarga została wniesiona po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 października 2002 r., a wniesiona po tym terminie podlegała odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Z tych względów zażalenie uległo odrzuceniu (art. 394¹ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ § 3 k.p.c., art. 373 k.p.c. i art. 424¹² k.p.c.).